

NOTAT

Dato: 22. marts 2011
Kontor: Kontor for Visum, Udsendelser og Humanitære Sager
J.nr.: 11/12865
Sagsbeh.: JEM

Besvarelse af samrådsspørgsmål N vedrørende frihedsberøvelse af asylansøgere

Titel Talepapir til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål N i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik

Målgruppe UUI
Anledning Åbent samråd
Tid og sted Den 22. marts 2011, kl. 15.00, Folketinget

Samrådsspørgsmål N:

"Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt - og i bekræftende fald hvordan - hun vil sikre, at sårbare asylansøgere som f.eks. torturofre og psykisk syge ikke frihedsberøves i et lukket fængsel som Ellebæk. Spørgsmålet stilles på baggrund af Amnesty International kritik af, at sårbare asylansøgere i for stort omfang frihedsberøves unødvendigt, jf. UUI alm. del - bilag 84"

Svar:

Det er Rigspolitiet, der træffer afgørelse om frihedsberøvelse af udlændinge, herunder asylansøgere, efter udlændingelovens regler herom.

Det forhold, at en asylansøger lider af en fysisk eller psykisk sygdom udelukker ikke i sig selv frihedsberøvelse i tilfælde, hvor udlændingelovens betingelser for frihedsberøvelse i øvrigt er opfyldt.

En udlænding har pligt til at medvirke til en sags oplysning og endvidere til udsendelsen, såfremt den pågældende har modtaget en afgørelse om afslag på asyl – eller afslag på opholdstilladelse på andet grundlag.

Hvis en udlænding ikke medvirker til sagens oplysning eller til udsendelse, og politiet skønner, at det er nødvendigt at frihedsberøve asylansøgeren og lovens kriterier for frihedsberøvelse i øvrigt er opfyldt, er der som udgangspunkt ikke noget til hinder for, at politiet kan frihedsberøve asylansøgeren.

Jeg ved, at Rigspolitiet er opmærksom på, at frihedsberøvelse er et meget alvorligt tvangsindgreb, at Rigspolitiet kun træffer afgørelse om frihedsberøvelse af en asylansøger i tilfælde, hvor de finder, at det er nødvendigt for at sikre sagens behandling, og at de kun træffer afgørelsen om frihedsberøvelse, hvis det ikke er muligt at sikre udlændingens tilstedeværelse eller medvirken ved brug af mindre indgribende foranstaltninger.

Hvis det er uforsvarligt af hensyn til asylansøgeren selv såvel som personalet, så vil politiet være opmærksom herpå.

Det kan for eksempel være ved akut opstået sygdom, hvor asylansøgeren bør indlægges, eller hvis asylansøgeren har været voldelig over for personalet, og der er grundlag for at anmelde sagen til politiet.

Rigspolitiet har således også udarbejdet en strategi for anvendelsen af frihedsberøvelse og varetægtsfængsling efter udlændingeloven.

Strategien, der fastlægger den overordnede ramme for politiets anvendelse af frihedsberøvelse i en udlændingeretlig sammenhæng, bygger på det hovedprincip, at frihedsberøvelse altid skal anvendes med omtanke og kun, hvis og så længe det er nødvendigt for at tilgodese det ønskede saglige sagsfremmende formål.

Derudover tager politiet højde for sagens oplysninger om personlige, herunder helbredsmæssige, forhold i forbindelse med beslutningen om iværksættelse af og opretholdelse af en frihedsberøvelse, ligesom sådanne oplysninger i relevant omfang videregives til Kriminalforsorgen.

Politiet er således opmærksom på, at der skal tages særlige hensyn til særlige sårbare grupper som syge, ældre, mindreårige, gravide mv.

Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af udvalgs-
spørgsmål nr. 221.

Det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 221, at politi-
tiet på tidspunktet for iværksættelsen af frihedsberøvelse
anvender en blanket til brug for vejledning af den friheds-
berøvede. Af blanketten fremgår bl.a. følgende: "Lider De
af en sygdom, der kræver behandling, bør De hurtigst
muligt fortælle det til politiet". Herved får politiet eventuelt
et vist kendskab til sygdomme, herunder psykiske lidel-
ser, men i øvrigt vil politiet på tidspunktet for iværksættel-
se af en frihedsberøvelse som udgangspunkt ikke have
adgang til oplysninger om den pågældende udlændings
helbredsforhold.

Desuden kan jeg bemærke, at der generelt er fokus på
særligt udsatte grupper i Kriminalforsorgens institutioner,
herunder Ellebæk, og at Kriminalforsorgen løbende hol-
der øje med, at de frihedsberøvede, der sidder i Ellebæk,
modtager den nødvendige behandling, herunder nødven-
dig psykiatrisk behandling.

Kriminalforsorgen har desuden oplyst, at Kriminalforsor-
gen har et igangværende forsøg med screening for psy-
kisk sygdom med henblik på at vurdere, om der er mulig-
hed for at identificere syge indsatte tidligere.

Konkret vedrørende Ellebæk har Kriminalforsorgen oplyst, at alle indsatte i institutionen tilses af en sygeplejerske hurtigst muligt efter indsættelsen. Indsatte tilses på hverdage samme dag og umiddelbart, hvis der skønnes behov for dette. En sygeplejerske med erfaring fra psykiatrien kan herefter have samtaleforløb med enkelte indsatte. Ved behov for yderligere bistand henvises til institutionens læge.

Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af udvalgs spørgsmål nr. 219, der tidligere er oversendt til udvalget, hvori Kriminalforsorgen nærmere redegør for de særlige procedurer, der er i Ellebæk samt de nye tiltag Kriminalforsorgen har taget i forhold til indsatte i Ellebæk.